

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรม และปัญหาการปฏิบัติงานและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ โดยมีรายละเอียดวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

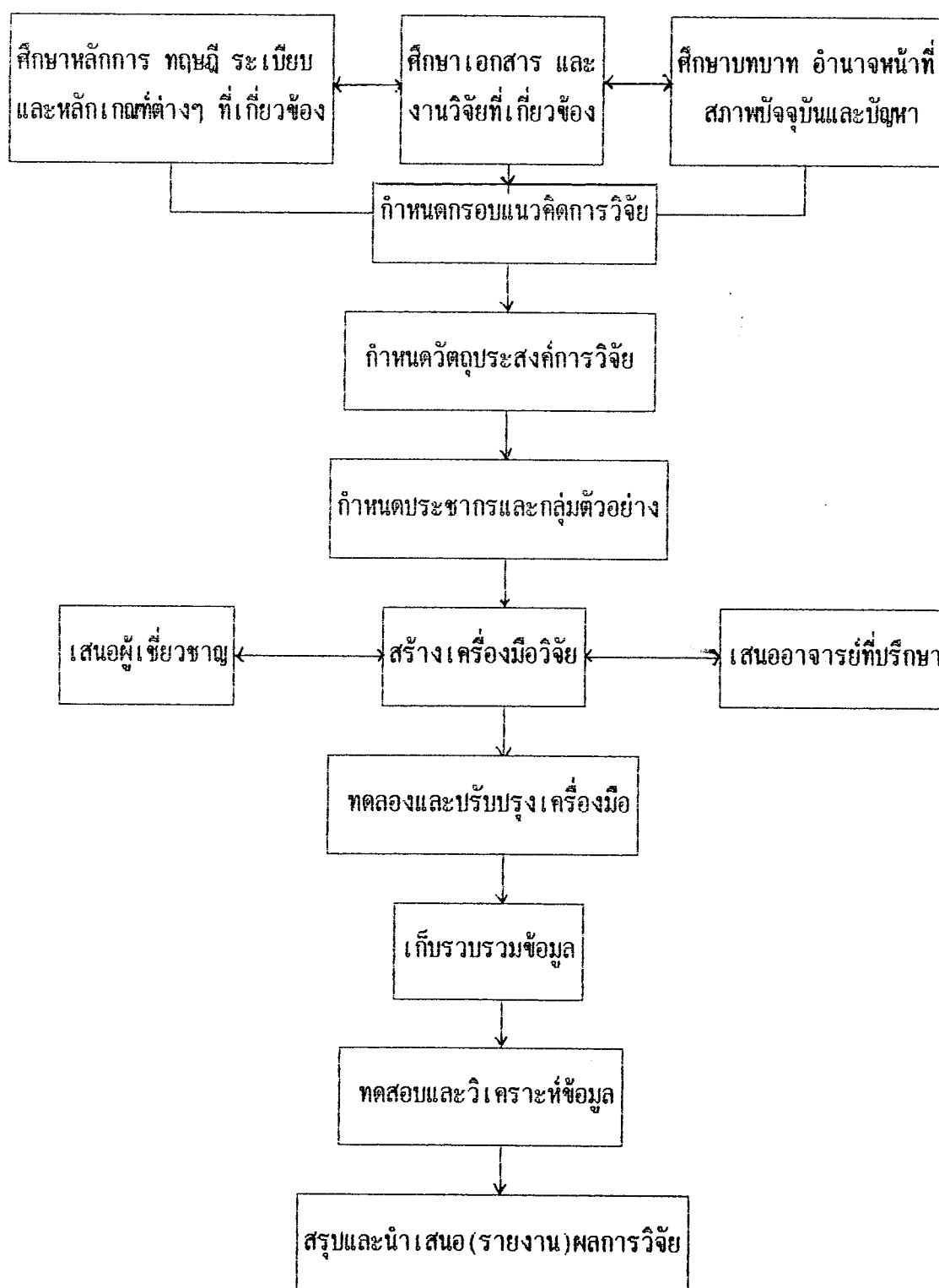
การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนตามลำดับขั้นดังนี้

- 1) ศึกษา หลักการ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อนำไปกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างเครื่องมือการวิจัย
- 2) กำหนดแนวความคิด หัวข้อ ปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- 4) สร้างเครื่องมือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
- 5) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไข และปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

8) วิเคราะห์ข้อมูล

9) สรุปและนำเสนอผลการวิจัย

ซึ่งลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย สรุปได้ตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 8 ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอ จำนวน 24 อำเภอ กับอีก 1 กิ่งอำเภอ รวม 177 กลุ่มโรงเรียน 1,352 โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1) ข้าราชการครู	จำนวน	2,189 คน
2) ผู้แทนข้าราชการครู	จำนวน	177 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ผู้ตอบ คือข้าราชการครู ประกอบด้วย ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสายผู้สอน จำนวน 2,189 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ R.V.Krejcie และ D.W.Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 328 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งกำหนดขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มผู้ตอบออกเป็น 4 ตำแหน่ง คือ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสายผู้สอน

ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนตำแหน่งตัวอย่างของแต่ละกลุ่ม โดยการเทียบสัดส่วนกรณีได้ค่าตัวเลขไม่ถึง 1 ให้นับเป็น 1

ขั้นที่ 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มในแต่ละอำเภอ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้แทนข้าราชการครู ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง R.V.Krejcie และ D.W.Morgan ได้ตัวอย่าง 121 คน โดยกลุ่มตัวอย่างแต่ละอำเภอ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย

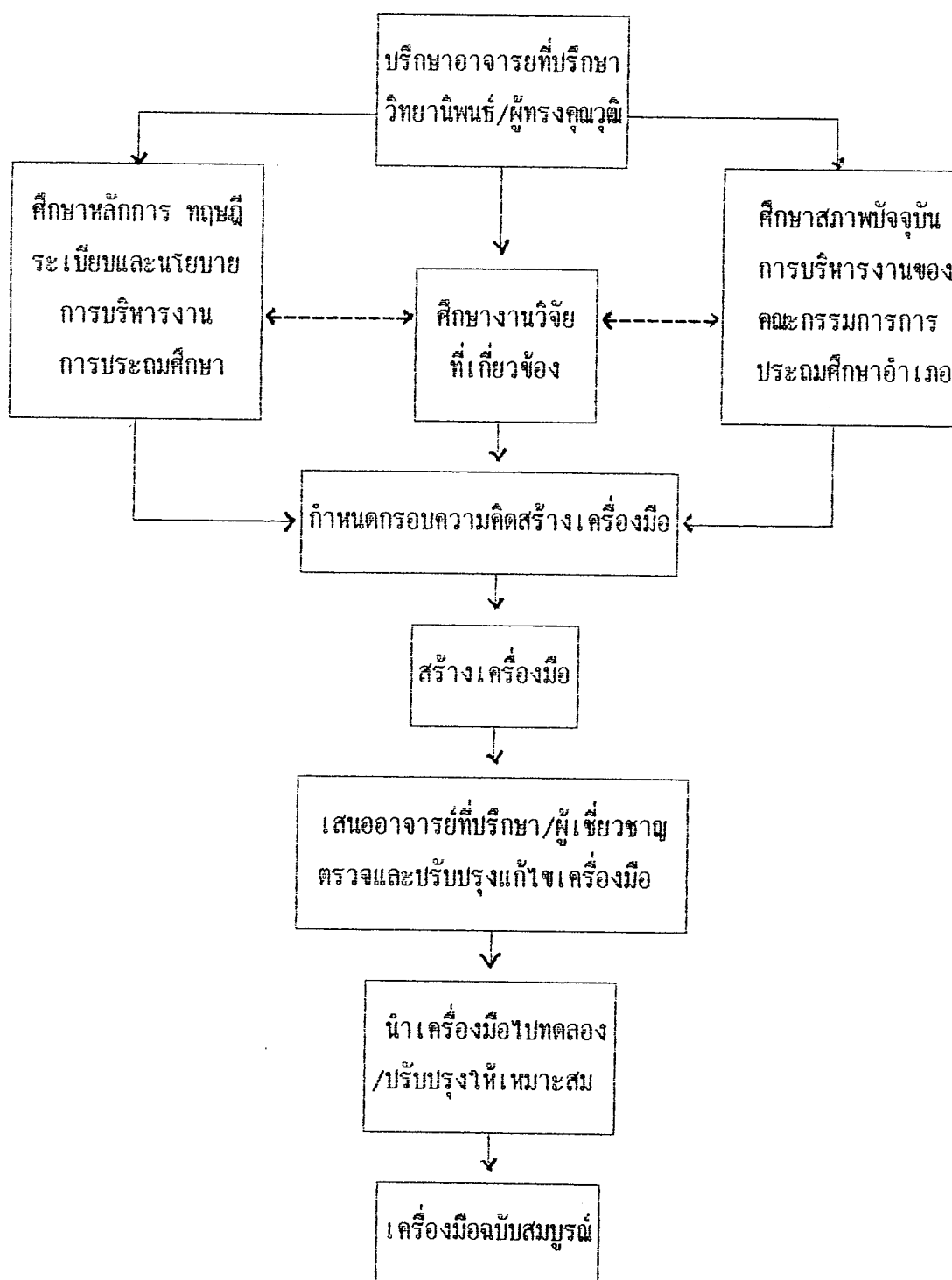
ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่ม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการครู	2,189	328
ผู้แทนข้าราชการครู	177	121

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนระเบียบ กฎหมาย คำสั่ง คู่มือและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และปรึกษาผู้มีประสบการณ์ นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

เนื้อหาของคำถามในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ยึดบทบาทอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ การประถมศึกษาอำเภอ จากพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 พระราช บัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 กฎกระทรวง ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติต่าง ๆ และคู่มือคณะกรรมการ การประถมศึกษาจังหวัด และคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เป็นหลักในการเขียนกระทง คำถาม ในแบบสอบถาม การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน สรุปได้ดัง แผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 9 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่งานการวิจัย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่ง อายุราชการ และการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับปัญหาการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.3.2 การปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ด้านโครงสร้าง (Construct Validity)
2. ด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ด้านการใช้ภาษา โดยพิจารณาความเหมาะสม และความชัดเจนของการใช้ภาษา
4. ด้านความเหมาะสมกับเวลาในการตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์
5. ด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรเสนอแนะ

เมื่อได้รับเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว จึงนำเครื่องมือไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อถูกต้อง จึงจัดทำเป็นเครื่องมือขึ้นใหม่ เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) โดยนำเครื่องมือไปทดลองกับกลุ่มทดลอง ที่มีคุณสมบัติคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองกี่ และ กิ่งอำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 33 ราย เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของ Cronbach (α -Coefficient of Cronbach) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.93

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อทำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียน ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ
2. ผู้วิจัยเดินทางไปส่ง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ในทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ ระหว่างวันที่ 6-20 มีนาคม 2538 จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 449 ชุด ได้รับตอบกลับมา 447 ชุด เป็นฉบับสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 99.55

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ใช้สัญลักษณ์ $\bar{X}$ หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package The Social Science)

แปลผลคะแนนหรือแปลความหมายของข้อมูล โดยกาพิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ตามหลักเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ดังนี้

- 1) สภาพการปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานจริง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) เป็นเกณฑ์และแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความ	
3.51 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือแทบไม่ได้ปฏิบัติ

- 2) สภาพปัญหาอุปสรรคการดำเนินงาน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติงานของผู้แทนข้าราชการครู โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) เป็นเกณฑ์และแปลความหมาย ดังนี้

ระดับคะแนน	การแปลความ	
3.51 - 4.00	หมายถึง	มีปัญหาย่อยในระดับมากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาย่อยในระดับมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาย่อยในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาย่อยในระดับน้อยที่สุด หรือแทบไม่มีปัญหา

3) แนวทางแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อ
แนวทางการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) แปลความหมาย
ดังนี้

ระดับคะแนน		การแปลความ
3.51 - 4.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
2.51 - 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
1.51 - 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 การทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างทดสอบความแตกต่างระดับการปฏิบัติงานและระดับปัญหา
อุปสรรคการปฏิบัติงาน โดยใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2527)